

نظام مفهومی قرآن کریم

ریشه‌ی ۱۸۴۲

وسط

هو الحکیم

برای دستیابی به نقشه‌ی علم، نیاز به نقشه‌ی مفاهیمی داریم که در شکل‌گیری حوزه‌های علمی مورد استفاده قرار می‌گیرد. برای به دست آوردن نقشه‌ی مفاهیم نیز می‌توان از نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم آغاز کرد. در تدوین نقشه‌ی علم مورد نظر ما که زیربنا و شالوده‌ی آن، قرآنی است، ابتدا به نقشه‌ی مفاهیم قرآنی نیاز داریم که برای رسیدن به آن، نخست از نقشه‌ی ریشه‌های قرآنی آغاز می‌کنیم. در این نقشه، ریشه‌ی لغوی مفاهیم قرآنی و روابط آنها به تصویر کشیده می‌شود. قرآن کریم دارای ۱۹۱۹ ریشه می‌باشد که مجموعه‌ی ۱۶۰۹۰ کلمه‌ی مختلف (با در نظر گرفتن اعراب) از آنها مشتق شده است.

در نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم قرآن کریم، برای هر ریشه یک گره در نظر گرفته شده است. مطابق تعریف، دو ریشه با یکدیگر ارتباط دارند، هرگاه یکی از مشتقات آنها در یک آیه همزمان ظاهر شده باشند (هموقوعی). هرچه هموقوعی دو ریشه با یکدیگر بیشتر باشد، یعنی ارتباط آنها قوی‌تر است و در نتیجه ضخامت یال رسم شده بین آن دو ریشه، بیشتر خواهد بود.

در این سند، اطلاعات مربوط به ریشه‌ی شماره‌ی ۱۸۴۲، «وسط» ثبت شده است. این اطلاعات شامل فهرست مشتقات و تعداد تکرار آنها، فهرست ریشه‌های مرتبط با تعداد هموقوعی و فهرست آیات مرتبط به آن ریشه می‌باشد. همچنین دو نمودار در پیوست این سند وجود دارد که یکی نمودار نقشه‌ی ریشه‌ی «وسط» و یکی نمودار نقشه‌ی مشتقات ریشه‌ی «وسط» می‌باشد.^۱ امید است که این مجموعه و مستندات دیگر آن بتواند زمینه‌ی لازم برای تولید علم قرآن محور را فراهم نماید.

مرکز مطالعات سیستم‌های ترنس‌فیزیکی

شهریورماه ۱۳۸۹

رمضان المبارک ۱۴۳۱

^۱ این اطلاعات از نرم‌افزار «نور الانوار» محصول مرکز تحقیقات علوم کامپیوتری نور، استخراج شده است، که بدین‌وسیله از همکاری آن مرکز برای در اختیار گذاشتن پایگاه داده‌ی ریشه‌ها و کلمات سپاسگزاری می‌شود.

مشخصات

شماره	۱۸۴۲
ریشه	وسط
تعداد تکرار	۵
تعداد مشتقات	۵
تعداد ریشه مرتبط	۵۱

فهرست مشتقات

۱. اَوْسَطُهُمْ (۱) ۲. اَوْسَطِ (۱) ۳. اَلْوَسْطَى (۱) ۴. فَوْسَطَنَ (۱) ۵. وَسَطًا (۱)

فهرست ریشه‌های مرتبط

۱. اخذ (۲)	۱۱. ابی (۱)	۲۲. رقب (۱)	۳۳. عقب (۱)	۴۴. کون (۵)
۲. الله (۶)	۱۲. بین (۱)	۲۳. رثف (۱)	۳۴. عقد (۱)	۴۵. لعل (۱)
۳. اله (۶)	۱۳. تبع (۱)	۲۴. سیح (۱)	۳۵. علم (۱)	۴۶. لغو (۱)
۴. امم (۱)	۱۴. ثلث (۱)	۲۵. سکن (۱)	۳۶. قبل (۱)	۴۷. هدی (۱)
۵. امن (۱)	۱۵. جعل (۲)	۲۶. شکر (۱)	۳۷. قلب (۱)	۴۸. وجد (۱)
۶. انس (۲)	۱۶. جمع (۱)	۲۷. شهد (۲)	۳۸. قنت (۱)	۴۹. وله (۶)
۷. انن (۱)	۱۷. حرر (۱)	۲۸. صلو (۲)	۳۹. قول (۲)	۵۰. یمن (۴)
۸. اهل (۱)	۱۸. حفظ (۲)	۲۹. صوم (۱)	۴۰. قوم (۱)	۵۱. یوم (۱)
۹. اوی (۱)	۱۹. حلف (۱)	۳۰. ضیع (۱)	۴۱. کبر (۱)	
۱۰. ائی (۱)	۲۰. رحم (۱)	۳۱. طعم (۲)	۴۲. کسو (۱)	
	۲۱. رسل (۲)	۳۲. عشر (۱)	۴۳. کفر (۲)	

فهرست آیات

۱. {البقرة - ۱۴۳} وَكَذَلِكَ جَعَلْنَاكُمْ أُمَّةً وَسَطًا لِتَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ وَيَكُونَ الرَّسُولُ عَلَيْكُمْ شَهِيدًا وَمَا جَعَلْنَا الْقِبْلَةَ الَّتِي كُنْتَ عَلَيْهَا إِلَّا لِنَعْلَمَ مَنْ يَتَّبِعِ الرَّسُولَ مِمَّنْ يَنْقَلِبُ عَلَى عَقْبَيْهِ وَإِنْ كَانَتْ لَكَبِيرَةً إِلَّا عَلَى الَّذِينَ هَدَى اللَّهُ وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُضَيِعَ إِيمَانَكُمْ إِنَّ اللَّهَ بِالنَّاسِ لَرَعُوفٌ رَحِيمٌ
۲. {البقرة - ۲۳۸} حَافِظُوا عَلَى الصَّلَوَاتِ وَالصَّلَاةِ الْوَسْطَى وَتُؤْمُوا لِلَّهِ قَانِتِينَ
۳. {المائدة - ۸۹} لَا يُؤَاخِذُكُمُ اللَّهُ بِاللَّغْوِ فِي أَيْمَانِكُمْ وَلَكِنْ يُؤَاخِذُكُمْ بِمَا عَقَدْتُمُ الْأَيْمَانَ فَكفَّارُتُهُ إِطْعَامُ عَشْرَةِ مَسَاكِينَ مِنْ أَوْسَطِ مَا تُطْعَمُونَ أَهْلِيكُمْ أَوْ كِسْوَتُهُمْ أَوْ تَخْرِيرُ رَقَبَةٍ فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فَصِيَامُ ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ ذَلِكَ كَفَّارُهُ أَيْمَانِكُمْ إِذَا حَلَفْتُمْ وَاحْفَظُوا أَيْمَانَكُمْ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ
۴. {القلم - ۲۸} قَالَ أَوْسَطُهُمْ أَلَمْ أَقُلْ لَكُمْ لَوْلَا تُسَبِّحُونَ
۵. {العاديات - ۵} فَوَسَطْنَ بِهِ جَمْعًا